

Fattigforsørgelsen paa Rømø.

Meddelt af **Thade Petersen.**

I November 1829 sendte den daværende Præst paa Rømø, Islænderen Paul Brinjolvi Petersen følgende Skrivelse til Folk paa Øen:

»Det er i denne Menighed almindeligt bekendt, hvor de fattiges Tryglen er besværende for Beboerne og dog aldeles uhensigtssvarende til at afhjælpe de Trængendes Nødtørft. Efter Raadførsel med mine høje Foresatte tager jeg derfor ikke i Betragtning at forelægge hele Menigheden, hvad jeg i dette Henseende anser saa saare nødvendigt til Landets sande Gavn.

Her er fattige, aldrende, syge og skrøbelige, der trænger til alt, naar de ikke hjælpeløse skal van-smægte og i Døden raabe Vee over deres følesløse Medbrødre. Her er arbejdsløse Lediggængere og Tryglere, der formedelst Mangel af Arbejde bliver alt mere og mere uduelige til enhver god Gerning. Her er arme Husbeboere, der sukkende i Løndom alt svækkes ved de usle Smuler, deres utilstrækkelige Fortjeneste erhverver dem.

Alle disse bør hjælpes paa forskellige Maader. De første aldeles skrøbelige i et Fattig- og Plejehus, de andre arbejdsføre i et Arbejdshus og det tredje Slags arme ved liden skønsom Understøttelse, hvortil Børn henregnes, mens de behøver at søge Skolen.

Et Pleje- og Arbejdshus, der for Bekostningens Skyld burde være forenet, vilde vel medtage større Udgifter, end Landet godt kunde taale. Dog, hver der elsker kristelig Kærlighed, og i mangt et ømt

følende Hjerte, som raske Sømænd sjælden mangler, der kan og meget udrettes.

Vel er jeg overbevist om, førend jeg fremsætter disse Ønsker, at den høje Øvrighed ialt, ogsaa med muligt Pengelaan, vilde yde sin gunstige Bistand hertil, som det er naturligt, at den først vil erfare Menighedens oprigtige Ønsker og frivillige Opofrelser for denne menneskelige Sag. Det er derfor, at jeg med Frimodighed og Tillid drister mig til at opfordre alle velsindede i Menigheden, enhver efter sine Evner at paategne herpaa den Skærv, de til kommende Aar 1830 tror at kunne yde til et begyndende Fattig- og Arbejdshus. Det paategnede Bidrag, der kunde erlægges i to Terminer, bliver først at betale til dem, som Menigheden udnævner dertil, efter at Indretningen er samtykket af alle dem, som vil yde det velmenende Bidrag, hvortil jeg vover at gøre Begyndelsen.«

Paa Sønderlandet fik han fra 96 Bidragydere 204 Rigsdaler 12 Skilling. Listen fra Nørlandet kender jeg ikke. Der blev bygget et Fattighus, vist nok det paa Sønderlandet, og det i Kongsmark senere. I Juvre Kommune fik man ikke noget Fattighus, før den gamle Skole, der nu tilhører Museet i Tønder, blev fri til dette Brug i 1884.
